

שם הנוהל: שיפוף ושיקום מבנים ותשתיות בעקבות אירועי חירום

מספר הנוהל: 948

תוקף הנוהל: 04.04.2024

נוהל זה מבטל נוהל קודם מתאריך 30.10.2022

1. כללי

- 1.1 בשעת חירום, ייתכן ויפגעו תשתיות, מבנים, הרס במרחב הציבורי כתוצאה ממגוון רחב של איומים בהתאם למצב החירום.
- 1.2 תפקיד הרשות המקומית לדאוג לביטחון ולרווחת תושביה בהיבט: פינוי ההריסות, חידוש תשתיות ושיכון תושבים במגורים חלופיים.
- 1.3 הרשות המקומית תנהל את פעולות השיקום בליווי ובתמיכה מלאה של גופים ממשלתיים ובראשם משרד השיכון ומשרד האוצר באמצעות רשות המיסים – מס רכוש.
- 1.4 מדינת ישראל הקימה קרן פיצויים ייחודית שמטרתה להחזיר את החיים למסלולם במהירות האפשרית.

1.5 חשיבות השיקום המהיר הוא בשני היבטים:

- א. היבט הכלכלי - מעבר לצורך בשיקום הנזקים החשוב בפני עצמו, שיקום מהיר של הנזקים מקטין באופן משמעותי את הנזק הכלכלי אשר עלול להיגרם כתוצאה מהשבתות ממושכות העבודה עד לשיקום הנזק.
- ב. היבט הפסיכולוגי - ככל שממהרים לחזור לשגרה, הפגיעה הפסיכולוגית קטנה יותר. בנוסף ישנו אפקט פסיכולוגי נוסף במישור הציבורי, המדיני והבינלאומי - שהינו משלוח מסר של חזרה לשגרה. מסרים אלו חשובים הן למורל הלאומי והן לצורך הפגנת חוסן ויכולת עמידות המדינה בפני פעולות איבה.

2. מטרת הנוהל

- 2.1 הגדרת אופן הטיפול העירוני בשיפוף ושיקום מבנים ותשתיות בעקבות אירועי חירום, להשבת החיים במרחב הציבורי למסלול המאפשר קיום שגרת חיים סבירה (בשילוב גורמים ממלכתיים ציבוריים ופרטיים).

3. הגדרות

3.1.	"שעת חירום"	מצב שאינו שיגרה, בו קיימת סבירות גבוהה לפגיעה בנפש וברכושם אזרחים רבים כתוצאה ממלחמה, פעולות איבה, או כל מצב ביטחוני ומצב חירום אחר, לפי הנחיית כוחות הביטחון ו/או מנהל רשות המיל
3.2.	פעולות שיקום	כלל הפעולות הפיזיות המאפשרות הסדרה והשבת החיים לשגרת חיי
3.3.	מנהלת שלבי השיקום	גוף עירוני ייעודי המנהל את כלל פעולות השיקום למיניהן, המשלב גורמי חוץ רלוונטיים.
3.4.	מלחמה	מלחמה במס' חזיתות עשרות/מאות נפילות של ראשי נפץ משמעותיים
3.5.	רעידת אדמה	הרס של עשרות עד מאות מבנים.
3.6.	"צונאמי"	הרס של עשרות עד מאות מבנים לאורך קו החוף ובמקומות נמוכים בחוף.
3.7.	חברות עירוניות	גופים עירוניים שיבחרו ע"י הנהלת העירייה/המינהלת

4. תרחישי הייחוס

- 4.1 מלחמה – מלחמה במס' חזיתות עשרות/מאות נפילות של ראשי נפץ משמעותיים.
- 4.2 רעידת אדמה – הרס של עשרות עד מאות מבנים.
- 4.3 "צונאמי" – הרס של עשרות עד מאות מבנים לאורך קו החוף ובמקומות נמוכים בחוף.

5. שיטת ההפעלה

- 5.1 הפעלת מינהלת עירונית לניהול ושליטה על עבודות השיקום השונות.
- 5.2 בשגרה, באחריות סגן מנהל חטיבת תפעול למינהל ופרוייקטים, לכנס את המינהלת אחת לשנה, על מנת לתאם ציפיות ולהסדיר את תהליכי עבודה הצפויים להתבצע בשעת חירום.
- 5.3 בעת הכרזה על מצב חירום, תתכנס המינהלת ותיערך לתחילת מתן מענה בתחום עיסוקה.
- 5.4 תוך כדי מצב חירום תפעל המינהלת לאיסוף המידע, לקבלת החלטות ביצוע, פיקוח ובקרה על יישום ההחלטות.
- 5.5 המענה לטיפול בנזקים והשיקום, יתבצע על ידי חברות עירוניות בהתאם להנהלת העירייה/המינהלת.
- 5.6 באירועים בהם הפגיעה בבתי תושבים יחסית מנורית, אזי, תוכל המינהלת להנחות את מכלול קהילה לתכלל את כלל המענה הנדרש לתושבים.
- 5.7 לאחר סיום מצב החירום, תמשיך המינהלת לפעול עד לסיום הטיפול והשבת החיים למסלולם.

5.8 הרכב המינהלת:

א. מנהל המינהלת - סגן מנהל חטיבת תפעול למינהל ופרוייקטים

יחידות העירייה:

- ב. מינהל קהילה תרבות וספורט
- ג. מינהל הנדסה
- ד. חטיבת תפעול- מטה החטיבה, פיקוח עירוני, תברואה וניהול פסולת, שיפור פני העיר וסיירת לביטחון עירוני.
- ה. מינהל רווחה
- ו. מינהל חינוך
- ז. מינהל בינוי ותשתיות
- ח. מינהל תקשורת- דובר העירייה
- ט. אגף רכש ולוגיסטיקה
- י. אגף טכנולוגיות ומערכות מידע
- יא. השירות משפטי
- יב. יחידת הביטוח וניהול סיכונים
- יג. אגף נכסים
- יד. אגף תקציבים וכלכלה
- טו. מחלקת ביטחון – באגף ביטחון וחירום
- טז. אגף החשבות

תאגידים עירוניים:

- א. עזרה וביצרון- נבחרה להוביל את השיקום (שאר החברות בהתאם לצורך)
- ב. חלמיש
- ג. אחוזת חוף
- ד. אתרים
- ה. גני יהושוע
- ו. חברת מוסדות

גורמי חוץ

- ז. משרד הפנים
- ח. משרד השיכון
- ט. משרד האוצר – מס רכוש
- י. חברת חשמל
- יא. חברת בזק

גורמי ביטחון

- א. משטרת ישראל
- ב. כיבוי אש
- ג. מגן דוד אדום
- ד. פקע"ר

6. תפקידי המינהלת:

- א. ניהול ושליטה בפעולות השיקום
- ב. איסוף כל המידע הנוגע לפעולתה של המינהלת, לקבלת תמונת מצב עירונית.
- ג. טיפול בהסדרת מגורים חלופיים לטווח בינוני/ארוך בכפוף להחלטת הנהלת העירייה.
- ד. בחינה ותיאום תהליכים בשגרה ובעת אירוע מול חברות עירוניות שנבחרו לפעול.
- ה. טיפול במבני ציבור עירוניים
- ו. פתיחת צירי תנועה
- ז. סיוע להסדרת שירותים חיוניים (מים, חשמל, לימודים, מזון וכיוב')
- ח. הקמת מוקדי שירות ומרכזי שליטה האחראיים על פעולות השיקום - ע"פ הצורך
- ט. הסדרת תשלומים, החזרי תשלומים ומימון פעולות השיקום
- י. אישורי סל קליטה

- יא. אגף החשבות מטפל בריכוז ההוצאות שבוצעו לטובת השיפוט והשיקום של המבנים והתשתיות בעקבות אירועי החירום ומגיש אותם למס רכוש לטובת קבלת שיפוי, בגין ההוצאות העירוניות. בנוסף, נדרש מעקב אחר קבלת ההחזר בגין ההוצאות המדווחות.
- יב. מקור התקציב לביצוע נוהל זה יוגדר בהתאם להנחיות הממשלה ולהערכת המצב העירוני ונהלי עבודה העירוני בזמן אמת.

7. שלבים במענה העירוני

7.1 שלב השגרה

- א. הגדרת דרכי הפעולה למתן מענה מיטבי לשיקום מבנים ברחבי העיר.
- ב. תיאום ותכנון אופן המענה ודרכי הפעולה בין המינהלת לחברות העירוניות שיפעלו בעת אירוע.
- ג. מיפוי אזורים בסיכון (בנייה ישנה/מאפייני קרקע בעייתיים/ בנייה לא מאושרת וכו').
- ד. מפגשים יזומים לעדכון הנוהל, שיפור וייעול תהליכים.

7.2 מענה מידי

- א. ריכוז תמונת המצב בהיבטי הרס המבנים והיקפי הנזק.
- ב. יצירת ממשקי עבודה עם גופים ממשלתיים.
- ג. מימוש תהליכי עבודה שהוסדרו באופן מיידי, בדגש מול חברות עירוניות.
- ד. הקמת מוקדים/מרכזי שליטה.

7.3 מענה משלים

- א. איתור והגדרת אתרי פינוי פסולת בניין.
- ב. פינוי פסולת בניין.
- ג. שיקום תשתיות חיוניות – מים, חשמל, סלולר וכו'.
- ד. פתיחת צירים והכשרת צירים חלופיים.
- ה. סיוע לנציגי מס רכוש במציאת פתרונות דיור לתושבים שביתם נפגע.
- ו. הפעלת קבוצות תכנון בנושאים שיידרשו.

7.4 שיקום ארוך טווח

המינהלת תסייע לתהליכים עירוניים הנדרשים לקידום תוכניות לשיקום או לבינוי המבנה במסגרת ההליך על פי דין.

8. תחומי האחריות גורמים ממלכתיים

מס"ד	הגוף הממלכתי	אחריות
8.1.	משרד הפנים	• אישור סל קליטה • סיוע בקליטת חסרי קורת גג ברשויות שכנות • סיוע באספקת מזון • סיוע באספקת ציוד למפונים • ריתוק משקי לחברות מזון והסעדה • פרסום מידע
8.2.	משרד הבינוי והשיכון	• העמדת דיור חלופי (מפגעי טבע) • הפעלת חברות משכנות • תכנון שיכונים זמניים וקבועים
8.3.	משרד האוצר – מס רכוש (פעולות איבה ומלחמה)	• הקמת מוקדי שירות לתושבים. • חולית חירום בקיבוץ גלויות 106 • (הקמת נקודה נוספת בשושנה פרסיץ) • בחינת היקפי הנזק בתיאום עם הרשות • פירוט אפשרויות שיקום הנכס • מימון השיקום
8.4.	גופי תשתית לאומיים	• חיבור תשתיות לאומיות לתשתיות עירוניות • אספקת תשתיות חיוניות לתושבים (סלולר, חשמל, גז וכיוב')

9. תחומי האחריות גורמים עירוניים

מס"ד	מכלול ס	מטות	תחומי אחריות
9.1	חמ"ל/אגף ביטחון וחירום (פועל רק בשעת חירום)		1. הפעלה מבצעית של החמ"ל העירוני 2. קבלת החלטה על הפעלת מינהלת לטיפול במאמצי השיקום 3. הנפקת ציוד פינוי, סעד, חללים (פס"ח) למתקני הקליטה 4. תאום ותכלול כלל המערך העירוני והשת"פ עם גורמי החירום 5. דרישה מהמנהלת להגדרת סדר עדיפויות לשיקום מבנים ותשתיות. 6. סיוע בהקמת מוקדים/מרכזי שליטה של מס רכוש לשימוש בשעת חירום. 7. הפעלת חברות שמירה ואבטחה באתרים המשוקמים.
9.2	רווחה	רווחה	1. הפעלת צוותי התערבות למתן סעד חברתי ונפשי לקבוצות ופרטים באוכלוסייה שנפגעה עקב מצבי החירום 2. הפעלת צוותי הודעה למשפחות חללים ותמיכה בהם 3. הפעלת מרכז מידע לטיפול וליווי משפחות החללים והשתלבות בצוות מרכז משפחות 4. ליווי אוכלוסיית העיר שפונתה למתקני הרשות ולרשויות מקומיות אחרות 5. ליווי וטיפול באוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים ודרי רחוב 6. ליווי וטיפול בקהילה הזרה באמצעות מסיל"ה 7. מתן שירותי רפואה מונעת לאוכלוסייה באמצעות תחנות לבריאות המשפחה 8. תיאום הסיוע הרפואי הראשוני והערכת צרכי הבריאות של המפונים במתקני הקליטה
9.3	קהילה	קהילה	1. ריכוז המענה המרחבי לפניית תושבים 2. ליווי תושבים הנאלצים לפנות את בתיהם למקומות חלופיים ושמירה על רציפות מירקם החיים

מס"ד	מכלול ס	מטות	תחומי אחריות
			3. איתור מוקדי משבר בקרב התושבים ופנייה לגורמים מקצועיים להמשך טיפול 4. ליווי התושבים בכל תהליכי השיפוץ והשיקום של אזורי הפגיעה בעיר (שמאות, מס רכוש, הסעות, קבלנים וכו') 5. בקרה על רציפות מתן השירותים העירוניים החיוניים 6. קליטת אוכלוסייה מפונה במתקני קליטה ומתן שירות הכולל לוגיסטיקה, מזון, מידע, בריאות ועוד 7. שיתוף פעולה והעברת נושאים לטיפול בצרכי האוכלוסייה המפונה על ידי המכלולים הרלוונטיים, תוך בקרה על מענה לתושבים 8. סיוע למתקני הקליטה הארציים שבתחום הרשות בניהול ותפעול המתקנים בהתאם להנחית משרד הפנים ופס"ח. 9. בניית תהליכי עבודה מידיים עם גורמי מס רכוש
9.4	חינוך	חינוך	1. הפעלת מערכת חינוך חלופית (למידה מרחוק/טכנולוגית וכד'), במצב בו מערכת החינוך אינה פועלת כסדרה 2. הפעלת שמרטפיות עבור ילדי עובדי העירייה הפועלים בשעת חירום 3. הפעלת תכנית לימודים לחינוך המיוחד 4. הפעלת מערכת לימודים לילדי המפונים 5. הפעלת מוקד חינוך ייעודי 6. העמדת סגל מתקני החינוך על פי תכנית ההערכות לשם ניהול ותפעול מתקני הקליטה ומתקני חירום נוספים
9.5	מידע	דוברות והסברה	1. פרסום מדיניות שיקום מבנים ותשתיות בתאום עם ועדת השיקום ומכלול הנדסה. 2. מסירת מידע לציבור על מדיניות שיקום מבנים ותשתיות. 3. תמיכה מחשובית בפעולות השיקום.
9.6	מינהל	רכש ולוגיסטיקה	1. ביצוע פעולות רכש (מזון וציוד) לצוותים ולגופים העירוניים העוסקים בפעולות השיקום ולמפונים בהתאם לצורך.
9.7	הנדסה	מטה תשתיות + מטה הנדסה	1. מיפוי אזורים בסיכון (בנייה ישנה/מאפייני קרקע בעייתיים/בנייה לא מאושרת וכו') 2. שיקום תשתיות חיוניות, תיקון תקלות ברשת המים והביוב.

מס"ד	מכלול	מטות	תחומי אחריות
			3. הגדרת מבנים מסוכנים, סימונם וקביעת דרך הטיפול בהם. 4. הפעלת גורמים מקצועיים לביצוע מידי של הריסות, תיקונים, תמיכות זמניות המהווה סכנה לציבור. 5. ליווי נציגי מס רכוש לקביעת אומדן הנזק במבנים שנפגעו. 6. הפעלת יועצים, קבלנים וחברות משקמות לטיפול במבנים שנפגעו, בהנחיה ובתאום עם מס רכוש. 7. פיקוח לפי הצורך, על עבודת קבלני השיפוץ / השיקום, לאחר קבלת האישור לביצוע העבודה מנציג מס רכוש. 8. עדכון מטה דוברות והסברה באשר למדיניות שיקום מבנים עליה הוחלט עם הגורמים הממשלתיים. 9. תיקון מסעות ומדרכות שנפגעו. 10. פינוי הריסות כבישים ומדרכות שנפגעו ומהווים מכול לאוכלוסייה. 11. תיקון תאורת רחובות ורמזורים. 12. פתיחת צירים והכשרת צירים חלופיים
9.8	תפעול	פיקוח עירוני	1. השלטת סדר באזורים שנפגעו, מניעת השגות גבול באזורים שגודרו ע"י מחסומים ומניעת ביזה.
		תברואה וניהול ופסולת	1. פינוי אשפה וניקיון באזורי האירוע. 2. בניית תוכנית פינוי אשפה וניקיון לשלב השיקום 3. מענה לקבורת פגרי חיות
		שיפור פני העיר	1. הצבת מחסומים לבידוד וחסיתה באזורי הפעולה. 2. פינוי צירי תנועה ומכשולים. 3. הריסת מבנים מסוכנים ופינוי פסולת בניין.
		סיירת לביטחון עירוני	1. השלטת סדר באזורים שנפגעו, מניעת השגות גבול באזורים שגודרו ע"י מחסומים ומניעת ביזה.
9.9	כספים	תקציבים וכלכלה	1. תקצוב ההוצאות העירוניות החזויות
		חשבות	2. הגשת ההוצאות למס רכש ומעקב אחר קבלת השיפוי

מס"ד	מכלול ס	מטות	תחומי אחריות
			3.

10. מסמכים קשורים

- 10.1 נוהל אב לחירום - תפיסת ההפעלה בחירום
- 10.2 משרד האוצר - תקנות מס רכוש קרן פיצויים (תשלום פיצויים) התשכ"א 1961
- 10.3 נוהל 27 – משרד הפנים
- 10.4 נוהל 25 – משרד הפנים

11. נספחים

- 11.1 נספח א' – נוהל עבודה בין רשות המיסים לעיריית תל אביב-יפו- נלקח מנוהל עבודה של רשות המסים.
- 11.2 נספח ב' – מדריך לאזרחים שרכושם נפגע במהלך מלחמה - נלקח מנוהל עבודה של רשות המסים.

נספח א' – נוהל עבודה בין רשות המיסים לעיריית תל אביב-יפו

נוהל עבודה בין רשות המיסים (קרן פיצויים) לבין עיריית תל אביב-יפו

1. רקע כללי:

מדינת ישראל נטלה על עצמה, במהלך ייחודי המיחד אותה משאר מדינות העולם, את האחריות לנזקי הרכוש שיגרמו לתושבי המדינה בעטיין של פעולות איבה, והקימה קרן פיצויים ייחודית שמטרתה העיקרית להחזיר את החיים למסלולם במהירות האפשרית.

2. מטרות הנוהל:

- א. הסדרת קשרי גומלין ותיאום בין רשות המיסים (קרן הפיצויים) לבין עיריית תל אביב יפו בזמן שגרה ובזמן חירום.
- ב. שילוב כוחות לצורך הטיפול באזרחים שרכושם נפגע בנזק ישיר, בצורה מיטבית ומהירה ככל שניתן.
- ג. שמירה על קשר רציף בין העירייה לקרן הפיצויים שברשות המיסים למציאת פתרונות לבעיות שמתעוררות תוך כדי אירוע שיגרה/חירום.

3. חשיבות קשרי הגומלין בין מס רכוש לעיריית תל אביב – יפו:

בעת קרות אירוע מלחמתי/פעולת איבה בו נגרמים נזקים לרכוש, אנשי קרן הפיצויים יוצאים לשטח על מנת לאמוד את הנזקים ולשקם את המבנים והרכוש שנפגעו עקב פעולות מלחמה/איבה במהירות האפשרית.

4. לשיקום המהיר ולחזרה לשגרה שני היבטים חשובים :

- א. ההיבט הכלכלי - מעבר לצורך בשיקום הנזקים החשוב בפני עצמו, שיקום מהיר של הנזקים מקטין באופן משמעותי את הנזק הכלכלי אשר עלול להיגרם כתוצאה מהשבתות ממושכות העבודה עד לשיקום הנזק.
- ב. ההיבט הפסיכולוגי - ככל שממהרים לחזור לשגרה, הפגיעה הפסיכולוגית קטנה יותר. בנוסף ישנו אפקט פסיכולוגי נוסף במישור הציבורי, המדיני והבינלאומי - שהינו משלוח מסר של חזרה לשגרה. מסרים אלו חשובים הן למורל הלאומי והן לצורך הפגנת חוסן ויכולת עמידות המדינה בפני פעולות איבה.

קיומו של נוהל זה יאפשר הסדרת העבודה המשותפת בין רשות המיסים (קרן הפיצויים) ועיריית תל אביב-יפו, כמו כן יתרום לשיקום מהיר וחזרה לשגרה תוך טיפול נכון, יעיל ומהיר לאזרחים שרכושם נפגע.

5. עיקרי הנוהל:

הנוהל יעסוק בקשר בין הצדדים עת היוודע על אירוע ביטחוני, ושיתוף הפעולה תוך כדי הטיפול בהערכת הנזקים זאת בהתאם לרשימה המפורטת מטה :

- א. הבסיס החוקי לעבודת מס רכוש וסמכויות המנהל.
- ב. הגדרות.
- ג. עדכון שוטף בדבר קיומו של אירוע על רקע פעולות איבה ובכלל זה, מיקום האירוע, הגעת צוותי עובדים למקום האירוע, גידור אזור הפיגוע ועוד.
- ד. הצבת נציג מטעם מוקד הפיצויים במתחם עירוני בקיבוץ גלויות 106 (חולית חירום) או בשושנה פרסיץ שאופיין בהתאם לצורכי מס רכוש.

- ה. פרוט האפשרויות העומדות בפני האזרחים להגשת תביעה.
- ו. פינוי תושבים שדירת מגוריהם נפגעה לדיור חלופי.
- ז. פרוט אפשרויות שיקום הנכס העומדות בפני הניזוק.
- ח. טיפול במבנים מסוכנים.
- ט. שמירה על נכסים שניזוקו שדייריהם פונו.

6. הבסיס החוקי וסמכויות המנהל:

הסמכות החוקית לפיו פועלת הקרן הינו חוק מס רכוש וקרן פיצויים התשכ"א - 1961, החוק הסמיך את שר האוצר להתקין את תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973.

בהתאם לחוק הוקמה קרן הפיצויים המפצה על נזק ישיר ונזק עקיף שנגרם בשל נזק מלחמה. הגדרת נזק מלחמה בחוק: **"#נזק מלחמה"** – "נזק שנגרם לגופו של נכס עקב פעולות מלחמה על-ידי הצבאות הסדירים של האויב או עקב פעולות איבה אחרות נגד ישראל או עקב פעולות מלחמה על-ידי צבא הגנה לישראל".

מכח החוק והתקנות ניתנה הסמכות למנהל מס רכוש (ולמוסמכים על ידו) לאשר פיצויים בהתאם להערכת הנזק.

7. הגדרות:

- א. "אירועי שיגרה" - אירועים אשר יטופלו במשרדים האזוריים לפי גזרת אחריותם כפי שיפורט בהמשך. שיגרת העבודה בחוליית הפיצויים שבמוקד כוללת את כל האירועים המתרחשים בגזרת האחריות כגון: טיפול בנזקי רכוש מיידיו אבנים, פיגוע חבלני, נזקים בחקלאות, ועוד.
- ב. "שעת חירום" - מצב שאינו שיגרה, בו קיימת סבירות גבוהה לפגיעה ברכושם של אזרחים רבים כתוצאה ממלחמה, פעולות איבה, או כל מצב ביטחוני אחר, ומצב חירום אחר, לפי הנחיית כוחות הביטחון ו/או מנהל רשות המיסים.
- ג. "מוקד שיגרה" - חוליה בתוך המשרד המטפלת בפיצויים מנזקי איבה מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א 1961, ובנושאים הנלווים לכך.
- ד. בשגרה פרוסים ברחבי הארץ 5 מוקדי פיצויים אשר מטפלים באירועי שגרה.
- ה. מיקום המוקדים ואחריותם הגיאוגרפית בעת שיגרה
- ו. מסמ"ק תל-אביב - מרכז את הטיפול באזור השומרון, גוש דן עד נתניה (כולל) בצפון ועד אשדוד (לא כולל) בדרום.
- ז. "מוקד חרום" - מקום פיזי שנקבע והותאם מראש לפעולת מערך הפיצויים בשעת חירום. מיקום המוקד, גודלו, גבולות הגזרה נקבעו והוגדרו מראש, המוקד יהיה במקום שהנגישות אליו נוחה וביטוחה.

רשות המסים הקימה 23 מוקדים לשעת חרום בפריסה ארצית. **המוקד** הרלוונטי לטיפול בנזקים ישירים שנגרמים ב**"שעת חרום"** בעיר תל אביב-יפו הינו חולית חירום בקיבוץ גלויות 106, בנוסף לכך יוכשר במתקן עירוני בשושנה פרסיץ למען עובדי מס רכוש.

8. עדכונים בעת קרות אירוע:

עם התרחשות "אירוע שיגרה" ו/או "אירוע חרום", יעדכן מנהל מכלול קהילה או מנהל המינהלת את איש הקשר הרלוונטי (אירוע שיגרה או חרום) ברשות המסים כפי שיפורט להלן וזאת על מנת שנציג קרן הפיצויים יגיע למקום האירוע ויחליט על הצעדים אותם יש לנקוט בהתאם למצב בשטח.

9. האפשרויות העומדות בפני האזרחים להגשת תביעה:

- א. להלן האפשרויות העומדות בפני האזרחים שרכושם נפגע להגשת תביעה לקרן הפיצויים:
- (1) פניה טלפונית למוקד הפיצויים.
 - (2) הגשת תביעה בצורה מקוונת דרך אתר רשות המסים. להלן כתובת ישירה להגשת תביעה - <https://www.misim.gov.il/smpapainternet>
 - (3) קבלת קהל בנקודות שפורטו קודם לכן בעיר תל אביב-יפו.
 - (4) קבלת תביעה בשטח במהלך סיור לבדיקת נזקים.
- ב. חשוב לציין, שככלל צוותי השטח של קרן הפיצויים מגיעים למקום האירוע בטרם קבלת פניה כאמור וממלאים את טפסי התביעה עם האזרחים שרכושם נפגע.

10. הגעת נציגי מס רכוש למקום האירוע:

- נציג מס רכוש, עם הגעתו לשטח, יחבור לנציג הביטחון העירייה או למי מטעמו ולמ"י שבמקום האירוע, זאת על מנת לקבל עדכון על המתרחש במקום.
- עם הזעקתם, יגיעו למקום האירוע במהירות האפשרית כאשר מצוידים באמצעים הנדרשים כדוגמת אפוד זיהוי או האפוד המגן על פי הנהלים וההנחיות.

11. דיור חלופי:

- במידה ונגרם נזק ישיר לדירת מגורים, מאפשרת הקרן בתנאים מסוימים דיור חלופי זמני-
תקנה 2(ג) לתקנות קובעת "נגרם נזק מלחמה לדירת מגורים ושוכנע המנהל כי בשל הנזק האמור לא ניתן להתגורר בה, רשאי המנהל, בהתחשב באפשרויות הדיור הקיימות לדייר שגר בדירת המגורים ביום קרות הנזק, לקבוע את זכאותו של הדייר לדיור חלופי או לתשלום למימון דיור חלופי, לתקופה שקבע המנהל".

א. אפשרויות לדיור חלופי שמציאה קרן הפיצויים:

- (1) בית מלון על חשבון רשות המסים (לתקופה הראשונית ובאישור מקדמי של מנהל המוקד).
 - (2) השכרת דירה חליפית במימון רשות המסים.
 - (3) תשלום חלף דמי שכירות כאשר האזרח מתפנה לבית קרובי משפחה.
- תקופת הדיור החלופי הינה לזמן שיקבע על פי המלצת שמאי/מהנדס קרן הפיצויים לשיקום הנזק.
- חשוב** – רק לעובד קרן הפיצויים שמונה לכך, יש את הסמכות לקבוע האם הניזוק זכאי לדיור חלופי.

12. אפשרויות שיקום הנכס העומדות בפני הניזוק:

- ככל בפני הניזוקים עומדות שתי אפשרויות לשיקום הנכס הניזוק בנזק מלחמה, כדלקמן:
- א. **שיקום עצמי** - בעל הדירה יקבל ממס רכוש פיצוי כספי עבור תיקון הנזקים באופן עצמאי (הניזוק יזמין בעצמו את אנשי המקצוע שישפצו את ביתו).
- סכום הפיצוי יהיה כפי שנקבע בדוח השמאי ו/או מהנדס, לאחר אישור המנהל, ויועבר ישירות לחשבון הבנק של הניזוק.
- ב. **שיקום ע"י חברות משקמות** - במקרים בהם מדובר בנזק נרחב, או באדם שאינו יכול לנהל בעצמו את הליך השיפוף, הטיפול יועבר לחברות משקמות מטעם קרן הפיצויים, חברות אלו יבצעו את התיקונים באמצעות קבלני משנה כאשר התשלום לחברה המשקמת ישולם ישירות על ידי רשות המסים.

ג. חשוב לציין, שבמידה ונכסים בבעלות העירייה יפגעו השיקום ימומן מכספי הקרן, ויבוצע אך ורק בדרך של שיקום עצמי.

למען הסר ספק, ברירת המחדל של הרשות היא להעדיף שיקום עצמי ע"י הניזוק. כמו כן, ההחלטה בדבר אופן השיקום המתאים והרצוי בנכס, בהתאם למדיניות הרשות, רצון הניזוק והאינטרס הציבורי נקבעת אך ורק על ידי מנהל המוקד (רשות המסים).

13. טיפול במבנים מסוכנים:

בעת פגיעה ישירה בנכס – מהנדס קרן הפיצויים בתאום עם מהנדס עיריית תל אביב יקבעו האם הנכס מהווה סכנה בטיחותית, באם קבעו המהנדסים כי מדובר בנכס המהווה סכנה קרן הפיצויים תפנה במידי את האזרחים לדיוור חלופי.

כמו כן תציב גידור מסביב למבנה ותציב שמירה במידת הצורך והכל בתאום עם מהנדס עיריית תל אביב.

14. שמירה על נכסים שניזוקו והתושבים פונו מהם:

חברת שמירה - במידה ויוחלט ע"י נציג המוקד בשטח שיש לפנות את הדיירים ומשקולים מקצועיים יחליט שיש להציב שמירה במקום, עיריית תל אביב-יפו תדאג לשומר מטעם חברת השמירה לה הסכם/חוזה עבודה עם העירייה ושיצורף לנוהל זה.

הסמכות להצבת שומרים נתונה למנהל המוקד באותו האזור.

קרן הפיצויים תישא בעלות השמירה בהתאם לתמורה המופיעה בהסכם העבודה בין חב' השמירה לעירייה. התשלום ממס רכוש ישולם לעירייה והעירייה תשלם לחברת השמירה.

נספח ב' – מדריך לאזרחים שרכושם נפגע בפעולות המלחמה מדריך לאזרחים שרכושם נפגע בפעולות מלחמה

אזרחים יקרים

המידע המובא במדריך זה נועד לסייע לכם, במקרה שרכושכם נפגע בפעולות מלחמה. במדריך מפורטות זכויותיכם ומובהר לכם כיצד עליכם לפעול לשם מיצוי כל זכויותיכם.

הגשת תביעה בעת מלחמה/פיגוע.

סמוך לזמן האירוע, מיד כשמתאפשר על ידי כוחות הביטחון, מגיעים אנשי קרן הפיצויים (מס רכוש) ברשות המסים לאזור הפיגוע בלוויית שמאים ומהנדסים.

הצוותים עוברים בין הדירות / העסקים / המשרדים שנפגעו, מסבירים לניזוקים מהן הזכויות ומנחים אותם כיצד למלא את טופסי התביעה. כמו כן יוכל הניזוק לפנות למשרדי מיסוי מקרקעין הקרובים למקום מגוריו/עסקו ולהגיש תביעה עצמאית כפי שמפורט להלן.

הגשת תביעה במקרים אחרים.

בעת קרות נזק שלא בעת מלחמה/מבצע כגון: נזק שמקורו בזריקת אבנים, ירי מנשק קל, בקבוק תבערה וכד', ובמידה ואנשי קרן הפיצויים (מס רכוש) לא מגיעים לשטח, על הניזוק להגיע לאחד ממשרדי מיסוי מקרקעין ומס הכנסה המפורטים מטה יחד עם אישור משטרה המאשר כי הנזק שנגרם לרכוש הינו עקב פעולות איבה, בנוסף יש להמציא את המסמכים הר"מ בהתאם לאופי הנזק (רכב, מבנה וכו'). פקיד מיסוי מקרקעין יפתח תביעה בגין אותו נזק ויפנה אתכם לגורם המתאים לצורך המשך טיפול.

נזקי מבנה

המדינה לקחה על עצמה לפצות אתכם, על פי חוק, על נזק שנגרם למבנה כתוצאה מפעולות מלחמה. זאת על מנת להשיב את המצב לקדמותו מהר ככל שניתן.

עובדי קרן הפיצויים (מס רכוש) בסיוע אנשי מקצוע יבקרו אצלכם ויערכו שמאות. השמאות תסייע לקביעת הפיצוי הכספי על מנת לשקם את הנזק בסיוע בעלי מקצוע על פי בחירתכם.

נזקים לחפצי בית בדירות מגורים

אם נפגעו חפצים בביתכם הרי שבהתאם לתקנות, הפיצוי על חפצי בית מתבצע לפי מחירון של סוגי "חפצי בית" וגודל המשפחה. בכל מקרה, אין זכאות לפיצוי בגין אובדן כסף מזומן והמחאות, תכשיטים וחפצי אומנות שנפגעו באירוע.

מחירון מעודכן של "חפצי בית" נמצא במדריך קרן פיצויים: "ביטוח רשות של חפצים ביתיים בפני נזקי מלחמה"

לידיעתכם, ניתן להרחיב את כיסוי הביטוח של "חפצי בית" באמצעות תשלום פרמיה סמלית באמצעות מילוי "טופס הצהרה מקוון" באתר רשות המסים בישראל taxes.gov.il

שווי הפיצוי בגין חפצי הבית שנפגעו ייקבע בהתאם לשווי התיקון. במקרה שלדעת מנהל קרן הפיצויים (מס רכוש) החפץ אינו ניתן לתיקון - שווי הפיצוי יהא בהתאם לשווי של חפץ ביתי דומה חדש במקומו.

נזקים לכלי רכב

בעלי כלי רכב שניזוקו בפעולת איבה יפנו לעובדי מחלקת הפיצויים במקום, לצורך אומדן הנזק ויפנו מידית לתיקון הנזק בכל מוסך שייבחרו ובתנאי שהשמאי מטעם קרן הפיצויים (מס רכוש) יאשר את התיקון לפני ביצועו.

בעת הפנייה יש לצרף לטופס התביעה את המסמכים הבאים :

- רישיון רכב ; אישור משטרה (הכולל : מספר הרכב וחתימת חוקר וקצין משטרה)
- ייפוי כח (אם מגיש התביעה אינו בעל הרכב – את טופס ייפוי הכח ניתן להוריד מאתר רשות המסים).
- הסכם ליסינג (אם הרכב בבעלות ליסינג לטווח ארוך) .
- הסכם שכירות (לבעלי מוניות) .
- אישור מחברת ביטוח (תיקון מעל 10,000 ₪ יש צורך לצרף אישור חב' הביטוח על העדר תביעה) .
- צילום שיק / אישור מהבנק מחשבון הבנק על שם הניזוק.

נזקים לעסק

ציוד ומלאי בעסקים : כיסוי הנזקים של ציוד עסקי שנפגע הנו, על פי חוק, בהתאם לשווי השוק של הציוד (שווי ממוכר מרצון לקונה מרצון בשוק החופשי (במצבו לפני הפגיעה) . עליכם להוכיח את בעלותכם על התכולה שנפגעה .

לגבי מלאי, הנכם זכאים לפיצוי בהתאם לשווי עלות המלאי שנפגע (ללא מע"מ) לאחר שהמצאתם הוכחות כי המלאי היה בבעלותכם להוכחת הנזק עליכם להמציא :

- רשימת הציוד/המלאי שנפגע.
- דוחות כספיים או מסמכים המעידים כי הציוד/המלאי בבעלותכם (חשבוניות רכישה , דוחות מלאי מאושרים על ידי רו"ח וכיו"ב).
- אישורי מס הכנסה על ניכוי מס במקור
- צילום שיק / אישור מהבנק מחשבון הבנק על שם הניזוק.

את כל החומר יש להעביר לשמאים המועסקים על ידינו בהתאם לדרישתם, וזאת בנוסף לכל המסמכים שיידרשו בהתאם לצורך .

עוברי אורח שנקלעו לפעולת איבה

אם נקלעתם לפעולת איבה וחפצים אישיים שהיו עמכם נפגעו, עליכם לפנות לאנשי קרן הפיצויים (מס רכוש) הנמצאים בשטח ו/או לאחד ממשרדי מיסוי מקרקעין ומס הכנסה המפורטים מטה, יחד עם אישור משטרה המאשר כי הנזק שנגרם לרכוש הינו עקב פעולת איבה. השתדלו להציג את החפצים שנפגעו על מנת שניתן יהיה לבצע הערכה לנזק שנגרם .

מועדים להגשת תביעה

- הודעה על נזק יש להגיש בתוך שבועיים מיום קרות הנזק
- תביעה לפיצויים יש להגיש בתוך שלושה חודשים מיום קרות הנזק

חשוב לדעת

אין לפנות ציוד, מלאי, פסולת או כל חפץ אחר שנמצא בעסק/בבית מגורים, ללא תיאום מוקדם עם שמאי קרן הפיצויים ברשות המסים.

בכל מקרה, אין זכאות לפיצוי בגין אובדן (או גניבה) של כסף מזומן והמחאות שנפגעו באירוע.

לבירורים ופרטים נוספים ניתן לפנות ל:

*מרכז תמיכה מקצועי- טלפון- 02-5656400 שלוחה 5 מייל -
MASMAK@TAXES.GOV.IL פקס 076-8090762 -
• פקיד שומה אשקלון: העוז 1, טלפון 08-6623300
• מיסוי מקרקעין חיפה: רח' פל-ים 15, טלפון: 04-8630402
• מיסוי מקרקעין טבריה: רח' אלחדיף 23, טלפון: 04-6714005/6
• מיסוי מקרקעין תל-אביב: דרך מנחם בגין 125, טלפון: 03-7633224

יודגש כי הדברים המובאים במדריך זה אינם באים במקום הוראות החוק או הוראות נוהל שנקבעו. בכל מקרה של סתירה או אי התאמה בין האמור במדריך זה לבין הוראות החוק, קובעות הוראות החוק בלבד.

בעריכת קרן הפיצויים (מס רכוש) והיחידה לדוברות והסברה, רשות המסים/ יוני 2014